

De Veenwortel

In 'Natura' van juli/aug. 1953 kunt U een interessant artikel aantreffen van de hand van Dr. H. A. Hoogenraad over de Veenwortel (*Polygonum amphibium* L.). Dat is lang geleden en vele lezers zullen dit nummer van 'Natura' niet (meer) hebben. Het artikel behandelt de land- en watervorm van deze plant, wijst op de verschillen tussen deze vormen en de schrijver wijst er op, dat de landvorm vrijwel nooit bloeit. Hij vraagt om opgaven van vindplaatsen van de bloeiende landvorm.

In de Flora van Heukels-van Ooststroom (15e druk) staat: 'de landvorm vaak niet bloeiend'. Ik vind dat wel wat te rooskleurig, er kan rustig staan: 'vrijwel nooit bloeiend', dacht ik.

Het toeval wil, dat ik in 1953 enkele bloeiende planten vond in Santpoort, later nog een paar in Abbekerk (N.H.) en verder nooit meer. Destijds heb ik ook over deze vondsten gecorrespondeerd met Dr. Hoogenraad en het is gebleken dat er maar enkele meldingen van bloeiende planten binnen kwamen.

Jaren heb ik in de bloemisterij gewerkt en veel last gehad van dit lastige onkruid, dat haast niet uit te roeien is. Maar nooit een bloeistengel. Aan diverse tuinders en fruitkwekers de vraag gesteld of zij wel eens ooit een bloemetje aan deze plant gezien hebben. Niemand.

Tot ik in augustus jl. een paar dagen op Texel was. Vrouw en kinderen waren daar in een grote zgn. sta-caravan gehuisvest en onder en langs de rand van deze caravan *Polygonum amphibium*, allemaal in bloei! Er stonden wel twaalf van deze caravans op het terrein, maar alleen en uitsluitend bij de onze stond de Veenwortel. Nou, dat is dus zeker een soort voorzienigheid of zo iets.

Mijn ijverig botaniserende kinderen wisten niet welke plant het was. Nog nooit gezien. Dit is dus een soort uitgebreide 'mededeling, waarover ik me verheug'. Ik vind het een mysterieuze plant. Meer kan ik er niet van zeggen.

Wel maak ik van de gelegenheid gebruik om nog een paar volksnamen van de Veenwortel te vermelden. In Santpoort en omgeving noemt men de plant 'Rode wilg', misschien vanwege de iets op een wilgeblad lijkende bladeren. In Hoogkarspel hoorde ik de naam Papekwaad. Vragende naar het waarom van deze naam kreeg ik ten antwoord: 'Ze zijn net als de Roomsens. Als ze er eenmaal tussen zitten, krijg je ze nooit meer weg'. Het is natuurlijk een gevaarlijke uitdrukking in een natuurhistorisch blad voor alle gezindten, maar ik vond hem te aardig om hem niet te vermelden. En . . . als je het goed beschouwt kunnen Katholieken het ook als een compliment beschouwen.

Tenslotte nog een mededeling, waarover ik me niet zo erg verheug, maar wel het vermelden waard vind. Op het ogenblik (september 1969) zijn er opvallend veel nesten van de rupsen van de Basterdsatijnvlinder in de duinen. Vrijwel alleen op Duindoorn. In plantsoenen langs de weg zitten ze ook op Meidoorn. De rupsjes overwinteren in de viltachtige sterke spinselnesten. Het valt me op, dat de struiken, waar zo'n nest in zit, al verdorren. Aan de kleur van de duindoornblaadjes zie je al dat er een spinselnest in zit. Het wekt de indruk, dat de sapstroom naar het rupsennest gaat . . . En dat de bladeren verdorren. Maar ik weet het niet.

IJmuiden, 20 september 1969.

Polygnum amphibium.

Dit is de tekening van de Veenwortel zoals deze bij het artikel van
Dr. H. A. Hoogenraad (zie hiernaast) was opgenomen.